

Protokół z VII posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
12 października 2023 r., Warszawa

ROZPOCZĘCIE POSIEDZENIA

Posiedzenie Komitetu Monitorującego otworzył Zastępca Przewodniczącego Komitetu Pan Jarosław Orliński, Dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. W spotkaniu uczestniczyli członkowie, obserwatorzy, przedstawiciele KE oraz osoby na zaproszenie przewodniczącego Komitetu. Porządek posiedzenia stanowi załącznik nr 1. Lista osób uczestniczących w posiedzeniu stanowi załącznik nr 2. Prezentacja IZ FEnKS stanowi załącznik nr 3.

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 1.5 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

- typy projektów: rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą

Prezentacja MKiŚ stanowi załącznik nr 4.

Brak dyskusji.

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 1.5 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

- typy projektów: usuwanie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów oraz wywołanego przez nie zagrożenia dla ludzi lub środowiska

Prezentacja MKiŚ stanowi załącznik nr 4.

DYSKUSJA:

Kryteria przedłożone na posiedzeniu Komitetu uwzględniają uzgodnienie z Komisją Europejską ostatecznego zapisu w zakresie kompleksowości projektu i zasady „zanieczyszczający płaci” (Pani Joanna Książek-Wieder, MKiŚ).

Wyjaśniono, że przyczyną uściślenia treści kryterium było zapewnienie mechanizmów silniejszej implementacji zasady „zanieczyszczający płaci”, ponieważ to sprawca zanieczyszczeń powinien ponosić koszty usuwania szkodliwych odpadów, a instytucja publiczna powinna wkraczać jedynie w przypadkach, kiedy sprawca nie może zostać ustalony lub nie jest możliwe wyegzekwowanie od niego kosztów usunięcia odpadów i gdy usunięcie odpadów jest konieczne ze względu na interes publiczny. Wobec tego niezbędne jest, by beneficjent wykazał, nie samą deklaracją na samym początku, lecz poprzez aktywne działania prowadzone w toku wdrażania projektu, że faktycznie nie udało się znaleźć sprawcy lub obciążyć go kosztami w okresie wdrażania funduszy

europejskich, czyli do końca 2029 r. W przeciwnym razie nastąpi zwrot środków w całości lub w części, w jakiej koszty udało się wyegzekwować od sprawcy (Pan Mirosław Dybowski, KE).

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 2.4 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom (zmiana)

- typy projektów: rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego oraz Rozwijanie systemów ratownictwa, w tym zapobieganie, przeciwdziałanie i ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów

Prezentacja MKiŚ stanowi załącznik nr 4.

Brak dyskusji.

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 2.5 Woda do spożycia (zmiana)

- typy projektów: samodzielne projekty dotyczące systemów zaopatrzenia w wodę do spożycia

Prezentacja MKiŚ stanowi załącznik nr 4.

Brak dyskusji.

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 6.1 System ochrony zdrowia

- typy projektów: wsparcie infrastrukturalne nowych i istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego dla dorosłych, przenoszenie oddziałów psychiatrycznych ze szpitali monospecjalistycznych do szpitali wielospecjalistycznych; inwestycje w infrastrukturę, sprzęt i wyposażenie dla wszystkich trzech poziomów referencyjnych w opiece psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży

Przedstawiono zestaw kryteriów dla najniższych poziomów opieki psychiatrycznej, czyli nowych i istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego dla dorosłych i Ośrodków / Zespołów środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży dla I poziomu referencyjnego. Nie zgłoszono do nich uwag, poprawki w trybie autokorekty dotyczą doprecyzowania tytułu i treści uchwały w stosunku do nazwy typu projektu oraz doprecyzowania kryterium dotyczącego badania zgodności projektu z zasadą deinstytucjonalizacji. Dodano również kryterium obligatoryjne dotyczące badania zgodności projektu z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz premiujące podmioty realizujące projekty w zakresie wsparcia psychiatrii ze środków EFS+ (Pani Małgorzata Iwanicka-Michałowicz, MZ).

PYTANIA/POSTULATY:

1. Zapytano o sposób sprawdzania zgodności projektu z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, czy przewidziane jest badanie zastosowania zasad

projektowania uniwersalnego. Propozycja wypracowania na forum KM w ramach grupy roboczej sposobu oceny spełnienia wymagań nałożonych przez zasady projektowania uniwersalnego, nie tylko w odniesieniu do tego typu projektu, w tym również zasad samooceny wspartych podmiotów. Możliwe jest również przygotowanie i udostępnienie członkom KM materiału dotyczącego specyfiki tego obszaru (Pan Marek Wysocki, Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami).

ODPOWIEDZI/DYSKUSJA:

1. Potwierdzono, że kryterium będzie weryfikowane na podstawie odniesienia się we wniosku do wymogów określonych w Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (UNCRPD), w tym komentarzu ogólnym Nr 5 (2017), uwagach końcowych dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych (CRPD) oraz Strategii na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 (Przedstawicielka MZ).

W oparciu o regulamin pracy KM, przypomniano o konieczności złożenia formalnego wniosku o utworzenie takiej grupy roboczej (do procedowania np. w trybie obiegowym), a następnie zbadania chęci akcesu do tej grupy członków KM.

Przywołano również kryterium horyzontalne obligatoryjne, które sprawdza zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych z 13 grudnia 2006 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu. Każdy projekt musi wykazać zgodność z wymogami nałożonymi przez ten dokument (Pan Jarosław Orliński, IZ FEnIKS).

Prezentowanie aktualizacji Planu Ewaluacji Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 po spotkaniu z Grupą roboczą do spraw stosowania zasady nieczynienia poważnych szkód ("zasada DNSH") w ramach KM FEnIKS

Prezentacja dot. aktualizacji Planu Ewaluacji FEnIKS 2021-2027 stanowi załącznik nr 5.

Zaprezentowano stanowisko Grupy roboczej do spraw stosowania zasady nieczynienia poważnych szkód ("zasada DNSH") ws. aktualizacji Planu Ewaluacji FEnIKS 2021-2027.

Skierowano podziękowania do wszystkich uczestników spotkania Grupy roboczej za owocną współpracę (Pan Krzysztof Mrozek, Przewodniczący Grupy Roboczej ds. DNSH).

Poinformowano, że w dniu poprzedzającym VII posiedzenie KM FEnIKS, do Sekretariatu Komitetu wpłynęło dodatkowych 6 uwag do Planu Ewaluacji FEnIKS 2021-2027 od Stowarzyszenia Kampania Przeciw Homofobii. Z uwagi na to, że uwagi te wpłynęły po terminie i w późnych godzinach popołudniowych dnia poprzedzającego posiedzenie, stanowisko IZ FEnIKS do tych uwag nie mogło zostać uwzględnione w materiałach przekazanych na posiedzenie Komitetu oraz w prezentacji dot. aktualizacji Planu Ewaluacji FEnIKS 2021-2027 (Pani Hanna Bałos, IZ FEnIKS).

PYTANIA/POSTULATY:

Zaproponowano robocze spotkanie z IZ FEnIKS dotyczące badania kwestii niedyskryminacji, w ramach którego możliwe byłoby omówienie dodatkowych uwag zgłoszonych do Planu Ewaluacji FEnIKS (Pani Julia Kozakiewicz, Fundacja Clientearth Prawnicy dla Ziemi, w imieniu Stowarzyszenia Kampania Przeciw Homofobii).

ODPOWIEDZI I DYSKUSJA:

Ustalono, że zainteresowani Członkowie KM FEnIKS będą mogli wziąć udział w spotkaniu roboczym, o które wnioskuje Stowarzyszenie Kampania Przeciw Homofobii a jego termin zaproponowano ostatecznie przed kolejnym posiedzeniem KM.

Strategia komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 wraz z załącznikiem pn. *Strategia komunikacji programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027*

Przedstawiono wyniki badania Eurobarometr Flash 531 dotyczącego ogólnej znajomości i postrzegania polityki regionalnej UE. Badanie wykazało, że Polacy są najlepiej poinformowani o polityce spójności z całej UE i najbardziej dostrzegają korzyści z płynące z projektów UE (Pan Mirosław Dybowski, KE).

Następnie zaprezentowano podstawowe horyzontalne założenia *Strategii Komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027* (Pani Katarzyna Janicka, IK UP w zakresie informacji i promocji).

W dalszej części modułu zaprezentowany został programowy załącznik do strategii horyzontalnej, tj. *Strategia komunikacji programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027*. Załącznik programowy stanowi doprecyzowanie założeń komunikacyjnych w odniesieniu do specyfiki programu (Pani Edyta Wieczorska, IZ FEnIKS).

Prezentowane dokumenty dostępne są na stronie programu:

<https://www.feniks.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/promocja-programu/>

Prezentacja stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Informacja i promocja funduszy europejskich w nowym okresie programowania

Zaprezentowano cele i uwarunkowania właściwej komunikacji o FE. Podkreślono obowiązki beneficjentów i instytucji w tym zakresie, zwrócono uwagę na dobre praktyki w oznakowaniu projektów i działań oraz na wykorzystanie narzędzi komunikacji (Pan Mirosław Dybowski, KE).

Prezentacja stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

PYTANIA/POSTULATY:

1. Postulat o prosty język m.in. na tablicach informacyjnych (Pani Magdalena Nowicka, MRiRW).

2. Postulat o kody QR na tablicach informacyjnych (Pan Marek Wysocki, Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami).
3. Pytanie o możliwość szkoleń dla potencjalnych beneficjentów w zakresie zasady DNSH jako narzędzia przywołanego w Strategii Komunikacji (Pan Krzysztof Mrozek, OFOP).
4. Postulat o zmiany na mapie dotacji, np. dodatkowa kwota w euro, numer projektu itp. (Pan Krzysztof Mrozek, OFOP).

ODPOWIEDZI/DYSKUSJA:

1. Poparcie dla prostych komunikatów, o ile takie będą w danym momencie właściwe i skuteczne (Pan Mirosław Dybowski, KE).
2. Pomysł stosowania kodu QR został odnotowany przez IZ FEnIKS i zostanie przekazany IK UP, która tworzy zasady wizualizacji tablic (Pani Edyta Wieczorska, IZ FEnIKS).
3. Wyjaśniono, że szkolenia dla potencjalnych beneficjentów są możliwe do realizacji, głównie przez IP, a ich katalog nie jest zamknięty – istnieje więc możliwość szkolenia z zasady DNSH (Pani Edyta Wieczorska, IZ FEnIKS).
4. Ustalono, że pomysły zmian na mapie dotacji zostaną przesłane do sekretariatu KM FEnIKS, aby IK UP szczegółowo mogła zapoznać się z propozycjami (Pani Edyta Wieczorska, IZ FEnIKS).

Prezentacja Oceny ex-ante instrumentów finansowych dla programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w obszarach efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii

Zaprezentowano aktualny stan prac nad badaniem Oceny ex-ante instrumentów finansowych dla programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w obszarach efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. Wskazano m.in. obszary analizy, wyjaśniono przyczyny aktualizacji oraz przedstawiono wnioski z dokonanej aktualizacji oceny ex-ante (Pan Marcin Janiak, MKiŚ).

Prezentacja dot. oceny ex-ante instrumentów finansowych stanowi załącznik nr 8.

Sprawy różne i podsumowanie posiedzenia

1. Podziękowano za sprawny proces przyjmowania kryteriów wyboru projektów, za wszelkie uwagi dot. komunikacji w ramach funduszy europejskich, a także wieloletnią współpracę w ramach Komitetu Monitorującego. Podkreślono, że pomimo skali programów i projektów Polska najskuteczniej wdraża fundusze europejskie, a polska administracja jest w tym obszarze bardzo sprawna (Pan Mirosław Dybowski, KE).

2. Przedstawiono planowane terminy kolejnych posiedzeń Komitetu Monitorującego: 20 listopada br. oraz 13 grudnia br. (Pan Jarosław Orliński, IZ FEnIKS).

PRZYJĘTE UCHWAŁY – ZAŁĄCZNIK NR 9

Uchwały przyjmowane są zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków – **kworum wynosi 22 osoby**.

UCHWAŁA NR 67/2023 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 z 12 października 2023 r. w sprawie przyjęcia specyficznych kryteriów wyboru projektów dla działania 1.5 (typ projektu: Rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą) Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

- w głosowaniu wzięło udział 27 osób uprawnionych do głosowania, za przyjęciem 25, wstrzymało się od głosu 2.

UCHWAŁA NR 68/2023 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 z 12 października 2023 r. w sprawie przyjęcia specyficznych kryteriów wyboru projektów dla działania 1.5 (typ projektu: Usuwanie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów oraz wywołanego przez nie zagrożenia dla ludzi lub środowiska) Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

- w głosowaniu wzięło udział 26 osób uprawnionych do głosowania, za przyjęciem 24, wstrzymało się od głosu 2.

UCHWAŁA NR 69/2023 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 z 12 października 2023 r. w sprawie przyjęcia zmiany specyficznych kryteriów wyboru projektów dla działania 2.4 (typy projektu: Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego oraz Rozwijanie systemów ratownictwa, w tym zapobieganie, przeciwdziałanie i ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów) Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

- w głosowaniu wzięło udział 26 osób uprawnionych do głosowania, za przyjęciem 22, wstrzymało się od głosu 4.

UCHWAŁA NR 70/2023 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 z 12 października 2023 r. w sprawie przyjęcia zmiany specyficznych kryteriów wyboru projektów dla działania 2.5 (typ projektu: Samodzielne projekty dotyczące systemów zaopatrzenia w wodę do spożycia) Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

- w głosowaniu wzięło udział 27 uprawnionych do głosowania; za przyjęciem uchwały 26, wstrzymujących się od głosu 1.

UCHWAŁA NR 71/2023 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 z 12 października 2023 r. w sprawie przyjęcia specyficznych kryteriów wyboru projektów dla działania 6.1 w zakresie wsparcia infrastrukturalnego nowych i istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego dla dorosłych (typ projektu: wsparcie infrastrukturalne nowych i istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego dla dorosłych, przenoszenie oddziałów psychiatrycznych ze szpitali monospecjalistycznych do szpitali wielospecjalistycznych) oraz w zakresie wyposażenia Ośrodków / Zespołów środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży dla I poziomu referencyjnego (typ projektu: inwestycje w infrastrukturę, sprzęt i wyposażenie dla wszystkich trzech poziomów referencyjnych w opiece psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży) Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

- w głosowaniu wzięło udział 25 uprawnionych do głosowania; za przyjęciem uchwały 23, wstrzymujących się od głosu 2.

UCHWAŁA NR 72/2023 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 z 12 października 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Planu Ewaluacji Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

- w głosowaniu wzięło udział 29 uprawnionych do głosowania; za przyjęciem uchwały 27, wstrzymujących się od głosu 2.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Porządek posiedzenia
2. Lista uczestników VII posiedzenia KM FEnIKS 2021-2027
3. Prezentacja Instytucji Zarządzającej FEnIKS
4. Prezentacja Ministerstwa Klimatu i Środowiska – kryteria środowiskowe
5. Prezentacja dot. aktualizacji Planu ewaluacji
6. Prezentacja dot. Strategii Komunikacji
7. Prezentacja Komisji Europejskiej dot. informacji i promocji
8. Prezentacja Ministerstwa Klimatu i Środowiska – ocena ex-ante instrumentów finansowych
9. Przyjęte uchwały